

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Gfv.VI.30.349/2021/5.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: Dr. Bilonka Ügyvédi Iroda cím1

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: dr. Bujtás István ügyvéd cím2

A per tárgya: civil szervezet határozatainak bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.045/2021/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Szekszárdi Törvényszék 16.20.530/2020/10. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000 (hatvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes tagságának több mint egyharmada által benyújtott, a bérvadászati szerződéssel rendelkezők köréből új tagok felvételére irányuló kezdeményezésre az alperes elnöke a 2020. július 8-án kelt meghívóval 2020. július 24-ére összehívta az alperes döntéshozó szervének (az alapszabály szerint: „taggyűlés”; a továbbiakban: „taggyűlés”) rendkívüli ülését. A meghívó a „taggyűlés” napirendjeként elsőként a tagfelvételt, második napirendi pontban egyébek tárgykört jelölt meg.

[2] Az alperes „taggyűlése” a 2020. július 24-én megtartott ülésén meghozott – számozás nélkül rögzített – határozatokkal döntött egyes tagok felvételéről, a könyvelés áthelyezéséről, új vadászmester megbízásáról és a vadásztársaság e-mail címének használatáról.

[3] Az alperes alapszabályának III. fejezete a „taggyűlés” címet viselő 2. és 3. pontokban tartalmazza, hogy a „taggyűlést” szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. A „taggyűlést” a vadásztársaság elnöke hívja össze és vezeti annak üléseit. Össze kell hívni továbbá a „taggyűlést” akkor is, ha azt a bíróság elrendeli, az ellenőrző bizottság kezdeményezi, illetve, ha azt a tagok egyharmada – az ok és a cél megjelölésével – kéri. A bíróság által elrendelt, illetve a tagok egyharmada által kezdeményezett rendkívüli „taggyűlést” a vadásztársaság elnöke az elrendelés, illetve a kezdeményezés tudomására jutásától számított 15 napon belül köteles összehívni. Amennyiben a vadásztársaság elnöke nem tesz eleget a „taggyűlés” összehívására vonatkozó kötelezettségének az alapszabályban, illetve bíróság által történt elrendelés esetén a bíróság végzésében meghatározott határidőn belül, úgy azt az ellenőrző bizottság elnöke jogosult összehívni. A „taggyűlést” a

vadásztársaság elnöke írásbeli meghívóval, valamint azon feltüntetett tárgysorozattal legalább 15 nappal megelőzően hívja össze.

[4] Az alapszabály III. fejezete elnökség címszó alatt rögzíti, hogy az elnökség a vadásztársaság két „taggyűlése” közötti időben általános hatáskörű végrehajtó és ügyintéző szerv (1. pont); a testület öt tagból áll, tagja többek között a vadásztársaság elnöke is (2. pont). Az elnökség hatáskörébe tartozik egyebek mellett a „taggyűlés” időpontjának kiírása és a napirendi pontok meghatározása (6. pont).

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[5] A felperes keresetében az alperes 2020. július 24-i „taggyűlésén” meghozott határozatok hatályon kívül helyezését kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:35-3:37. §-ai szerint, az alapszabály III. fejezet 6. pontjának sérelme miatt.

[6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és a másodfokú határozat

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, mivel álláspontja szerint az alapszabály a „taggyűlés” összehívása tekintetében különbséget tesz az éves rendes és a rendkívüli „taggyűlés” között. A bíróság által elrendelt, illetve a tagok egyharmada által kezdeményezett rendkívüli „taggyűlésre” nézve a vadásztársaság elnöke felé kötelező eljárási szabályokat fogalmaz meg. Az elnökség hatáskörébe akkor tartozik a „taggyűlés” időpontjának és napirendi pontjainak meghatározása, ha a vadásztársaság éves rendes „taggyűlése” kerül összehívásra.

[8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az alperes 2020. július 24-én megtartott „taggyűlésén” meghozott valamennyi határozatot hatályon kívül helyezte.

[9] A jogerős ítélet indokolásában az alapszabály vonatkozó pontjainak (III. fejezet „taggyűlés” 2. és 3., „elnökség” 2. és 6. pontok) értelmezésével a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a rendes „taggyűlés” összehívása esetén az elnökség kiírja annak időpontját és meghatározza a napirendi pontokat, ezt követően az elnök, aki az elnökség tagja is, írásbeli meghívóval, a „taggyűlés” időpontját megelőző legalább 15 nappal az elnökség döntésének megfelelő tartalommal kiküldi a meghívókat a tagok részére. A rendkívüli „taggyűlés” összehívása az előzőektől annyiban tér el, hogy az elnökség a napirendi pontok meghatározása során köteles a kezdeményezésben megjelölt oknak és célnak megfelelő napirendi pontot felvenni, illetve hogy hatáskörét e körben a „taggyűlés” összehívására előírt határidőn belül kell gyakorolnia. Az elnök pedig az elnökség által így megállapított időpontra és napirendi pontokkal köteles a rendkívüli „taggyűlést” összehívni.

[10] Az alapszabálynak az a további rendelkezése, miszerint az elnök a rendkívüli „taggyűlést” a kezdeményezés tudomására jutásától számított 15 napon belül köteles összehívni, csupán az összehívásra és a meghívók kiküldésére vonatkozik. Nem jelenti, hogy magát a „taggyűlést” is ebben az időben kell megtartani. Értelemszerűen az elnökség a vizsgált hatáskörét is ebben a határidőben kell gyakorolja.

[11] Kitért arra is az ítélet, hogy a tagok egyharmada részéről az ok és cél megjelölésével kezdeményezhető „taggyűlés” szabálya nem zárja ki, hogy a döntéshozó szerv a megjelölt okon és célon kívül ne tárgyalhatna más napirendi pontokat – ahogy az a perbeli esetben is történt –, amelyet csak úgy tud megtenni, ha az elnökség gyakorolja a „taggyűlés” összehívásával kapcsolatos hatáskörét.

[12] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes 2020. július 24-i „taggyűlésének” összehívása az alperes alapszabályának III. fejezetéből az elnökség címszó alatti 6. pontba ütközött, az így meghozott határozatok jogsértőek. A Ptk. 3:37. § (1) és (3) bekezdése alkalmazásával megállapította egyúttal, hogy a létesítő okiratba ütközés jelentős, mivel két párhuzamos kezdeményezés mellett a „taggyűlések” időpontjának és a napirend sorrendjének meghatározásával befolyásolni lehetett a kezdeményezett kérdésekben hozott döntést, ezáltal az alperes jogszerű működését.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[13] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és új határozattal a kereset elutasítását, tartalma szerint az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[14] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 3:17. § (1) bekezdésébe, 3:35. §-ába, 3:36. § (1)-(4) bekezdésébe, 3:37. § (1)-(3) bekezdéseibe és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő. Sérti továbbá az alperes alapszabályát, az alperes alapszabály szerinti működését, döntéshozatali, rendelkezési szabadságát, a többségi döntési elv érvényesülését.

[15] Előadta, hogy az alperes alapszabálya a rendkívüli „taggyűlés” összehívásának módját egyértelműen rendezi és az alperes is ennek megfelelően járt el, amikor a tagok több mint egyharmadának kezdeményezésére a döntéshozó szerv ülését az alperes elnöke összehívta. A Ptk. 3:17. §-a és az alapszabály III. fejezet 2. pontjának második mondata alapján állította, hogy a perbeli „taggyűlés” összehívására jogszerűen került sor. Az alapszabály vizsgált pontja ugyanis különbséget tesz a rendes és a rendkívüli „taggyűlés” között az elsőfokú ítéletben írtak szerint: a bíróság által elrendelt, illetve a tagok egyharmada által kezdeményezett rendkívüli „taggyűlés” esetére az elnök számára kötelező eljárási szabályokat fogalmaz meg, amikor az elrendelés, illetve a kezdeményezés tudomásra jutásától számított 15 napon belül kötelezettségévé teszi az elnöknek a rendkívüli „taggyűlés” összehívását. Az alapszabály az elnökség vonatkozó hatáskörét az általános ügymenetre, vagyis az alperes éves rendes „taggyűlésére” írja elő. A tagok egyharmada által kezdeményezett rendkívüli „taggyűlés” kapcsán maguk a kezdeményező tagok határozzák meg a döntéshozó szerv napirendjét, így

sem a napirend meghatározásában, sem a „taggyűlés” összehívásában, sem pedig az összehívás időpontjának megjelölésében nem kompetens az elnökség.

[16] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Egyetértett a jogerős ítélet indokaival.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[17] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból – az alábbiak szerint – nem találta jogszabálysértőnek.

[18] Előrebocsátja, hogy az alperes a Ptk. hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 11. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére alapszabályát az egyes szervei ott szereplő elnevezésére nézve még nem feleltette meg a Ptk. megváltozott szabályainak: a Ptk. hatálybalépését követően már módosított alapszabályában a döntéshozó szerv megjelöléseként továbbra is a „taggyűlés” elnevezés szerepel, miként azt a korábban hatályban volt Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 63. § (1) bekezdése ismerte és a legfőbb szerv megnevezésére alkalmazta. A Kúria az alapszabály szóhasználatát kellett kövesse határozatának indokolásában a döntéshozó szerv megjelöléseként.

[19] Az ügyben másodfokon eljáró bíróság az alperes alapszabályának értelmezésével jogszabálysértés nélkül foglalt állást arról, hogy az alperes létesítő okirata nem tesz különbséget az elnökség szerepét illetően a kisebbségi kezdeményezésre és az általános rendben összehívott „taggyűlés” összehívásának módjában, amellyel a Kúria maradéktalanul egyetért. A jogerős ítélet helytálló indokainak megismétlése nélkül azt emeli ki, különösen a Ptk.-nak az összehívás körében a vezető tisztségviselő feladatát szabályozó 3:17. § (1) bekezdésével kapcsolatban, hogy az ügyvezetést elláthatja egy személy (ügyvezető), de több vezető tisztségviselő akár testületben is, egyesületnél elnökség keretében [Ptk. 3:21. § (1) bekezdés, 3:77. §]. Amennyiben egyesület testületi ügyvezetést alkalmaz, az elnökség valamennyi tagja az egyesület vezető tisztségviselőjének minősül.

[20] A Ptk. az egyesületre vonatkozó külön szabályok körében az előzőeknek megfelelően tételezi az ügyvezetés feladatait a 3:80. § alatt, idetartozóan f) pont alatt a közgyűlés összehívását, a tagság és az egyesület szerveinek értesítését.

[21] Az alperes alapszabályának vizsgált pontja – az egyesület számára kötelező összehívási esetkörökben (tagi kezdeményezés, bírósági határozat) – nem egyedül az elnök, hanem az elnökség felé is kötelező előírásokat ad az általános ügymenettől részben eltérő tartalommal. Ezekben az esetekben az összehívás szigorú határideje és a kezdeményezés megjelölt tárgyköre nem egyedül az elnököt, hanem egyformán köti az ügyvezetést ellátó testületet magát: az alapszabályban írt feladatmegosztásuk a „taggyűlés” összehívása körében ennek megfelelően és mindezek betartásával kell teljesülnön.

[22] Az előzőekből következően a jogerős ítélet nem sértette a Ptk. felülvizsgálati kérelemben megjelölt rendelkezéseit és megalapozatlannak sem volt tekinthető a tényállás megállapítása körében.

[23] Megjegyzi végül a Kúria, hogy az alperes hivatkozása, amennyiben helytálló lett volna, csak részben vezethetett volna eredményre, hiszen érvelése a perbeli „taggyűlés” napirendi pontjai közül kizárólag az első napirendi pontnak volt megfeleltethető. Az első napirendi ponton túl tárgyalta kérdéskörökben, amelyekre a tagok kezdeményezése nem vonatkozott, az elnökség joggyakorlása az alperes gondolatmenete szerint sem volt félretehető a „taggyűlés” összehívása során.

[24] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[25] A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége miatt az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes jogi képviseletével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése szerint a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban, áfa felszámítása nélkül meghatározott ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget.

[26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2022. február 22.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül: